

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7904,Uroczyste-otwarcie-wystawy-Rzeczpospolita-utracona-Bruksela-14-stycznia-2012.html>
07.04.2026, 06:51

Uroczyste otwarcie wystawy „Rzeczpospolita utracona” - Bruksela, 14 stycznia 2012

14.01.2012

14 stycznia 2012 r. o godzinie 20.00 w Brukseli (Rue du Croissant 68) została uroczyście otwarta wystawa „Rzeczpospolita utracona”, przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie.

Prezentowana wystawa jest podróżą po Rzeczypospolitej, której już nie ma. Zniknęła bezpowrotnie, nie w wyniku normalnego rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych procesów społecznych, ale na skutek kataklizmu, jaki stał się jej udziałem po 1939 r. To podróż po sferze duchowej „okaleczonego narodu” – strat spowodowanych okrucieństwem wojny w skali dotychczas nieznannej, demoralizacji i zdziczenia wojną. To dojmujące doświadczenie niesprawiedliwości po II wojnie światowej, deprecjacji wartości, wielu pojęć stanowiących o jakości moralnej życia publicznego i społecznego. To podróż po nowym kanonie tradycji i kultury, negującym – oczywisty do niedawna – dorobek pokoleń. To świat obco brzmiących znaczeń, „wielu prawd”, na nowo pisanej historii. To także odkrywanie świadectw prawdziwych – pozwalających zachować nadzieję na zwyczajną uczciwość, szacunek, tolerancję, humanizm.

To podróż śladami nieistniejącego już społeczeństwa polskiego, bogatego wielokulturowością i wiekową tradycją. To historia zagłady dokonanej przez dwa totalitaryzmy: niemiecki i sowiecki. Zagłady realizowanej metodycznie wobec kolejnych społeczności (Żydów, Polaków, Romów, Białorusinów, Ukraińców), grup społecznych (inteligencji, wojskowych), nowych kategorii wrogów kreowanych przez nazizm i komunizm, wobec dzieci. To historia wypędzeń – utraty przez miliony obywateli Rzeczypospolitej swojego miejsca na ziemi, zerwania podstawowych więzi społecznych, dających pole do erozji tradycji, patriotyzmu, szacunku.

To wreszcie podróż śladami polskiej kultury materialnej skazanej przez obydwu okupantów na zniszczenie. Podróż po nieistniejących już muzeach i bibliotekach, po utraconych Kresach z ich wielowiekowym bogactwem świątyń (kościółów, synagog, cerkwi, kenes, molenn, meczetów) zamków, pałaców, cmentarzy – ostatnich świadków nieistniejących już społeczności. To podróż po świecie ziemiańskich dworów z ich kulturotwórczą tradycją – wystawionych na „łup rewolucji”. To pytanie o konsekwencje wszystkich wspomnianych strat dla nas. To podróż w głąb nas samych.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

**Prezes
Instytutu Pamięci Narodowej
dr Łukasz Kamiński**

**Prezes
Centrum Polskiego w Brukseli
Zenon Lupina**

mają zaszczyt zaprosić na uroczyste otwarcie wystawy

RZECZPOSPOLITA UTRACONA

**przygotowanej przez
Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej
Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie**

Uroczystość odbędzie się 14 stycznia 2012 r. o godzinie 20.00
Rue du Croissant 68, 1190 Bruxelles
Tel.: +32 477 29 30 24, info@centrumpolskie.com

Pliki do pobrania

[Zaproszenie na wystawę „Rzeczpospolita utracona” w Brukseli \(pdf, 121.43 KB\)](#)
